

Леоніг Ґлібов (1827-1893)

Маленького Льолика в дитинстві називали "королем квітів". Родичі і знайомі, вітаючись із ним, казали: "здоров був, Льолику, «квітчастий королику!» А все тому, що він над усе любив доглядати за квітами. Їх так багато було на Полтавщині у поміщицькому маєтку Родзянків де його тато працював управителем. Саме тому, у селі Веселий Поділ і народився майбутній письменник. Чуйний до всього прекрасного-хлопчик любив слухати казки своєї бабусі Одарки, і в його уяві так чітко вимальовувались образи вовків, лисиць, левів та інші тварин, людей-є добрі й злі, багаті й бідні... А як хлопчик очікував приходу Нового року і Різдва! Їхню хату ніколи не обминали колядники і щедрівники. Та найбільше хлопчик чекав приходу весни.

"Весна прийшла!
Тепло знайшла!"-
Кричать дівчата й хлопчики
"Цвірінь! Цвірінь!
Журбу покинь!"-
Клопочуться горобчики.

Приліз дідок,
Зліз на горбок-
У хаті бути не хочеться
Тепляк дмухнув,
Крилом махнув,
По бороді лоскочеться

Все ожило,
Все розцвіло.
І рій дітей привітненький
На той горбок
Несе вінок
З фіалочок блакитненьких.

Бринить дідок,
Як той мачок,
Крапчастий і повнесенький:
Кричать, гудуть,
Далеко чуть
Таночок голоснесенький

"Весну шануй,
Не спи, воркуй,
Наш голуб зозулястенький!
Не в'янь, рости
Красуйся ти,
Королику квітчастенький"

"Цвірінь!Цвірінь!
Журбу покинь!"-
Підспівують горобчики:
І я зрадів,
Помолодів,
Як ті дівчата й хлопчики.

(Слово "тепляк"- теплий вітер)

Ось таку веснянку склав Леонід Глібов уже в зрілому віці, коли став відомим письменником. Він написав велику кількість байок(107) та віршів. Один з яких, "Журба"(Стоїть гора високая) дуже сподобалась Миколі Лисенку, і він написав до неї музику. Ця пісня стала народною.

З ім'ям Глібова пов'язаний новий етап в історії розвитку байки на Україні. Не випадково І.Франко назвав його найкращим українським байкописом. Л.І.Глібов написав 107 байок, які становлять золотий фонд нашої культури. Кращі з них використовуються для дитячого читання -"Вовк та ягня","Щука", "Коник-стрибунець".

Коник-стрибунець
У степу, в траві пахучій,
Коник, вдатний молодець,
І веселий, і співучий,
І проворний стрибунець,
Чи в пшениченьку, чи в жито.
Досхочу розкошував
І цілісенькеє літо,
Не вгаваючи, співав;
Розгулявся на всі боки,
Все байдуже, все дарма...
Коли гульк- аж в степ широкий
Суне злючая зима.
Коник плаче, серце мліє;
Кинувсь він до Мурав'я;
-Дядьку, он зима біліє!
От тепер же згину я!
Чуєш-в лісі ворон кряче,
Вітри буйні гудуть?
Порятуй, порадь, земляче,

Як се лихо перебусть!
-Опізнився, небораче,-
Одказав земляк йому,-
Хто кохав життя ледаче,
Непереливки тому.
-Як же в світі не радіти?
Все кругом тебе цвіте,-
Каже Коник,-пташки,квіти.
Любе літечко на те;
Скочиш на траву шовкову-
Все співав би та співав...-
На таку веселу мову
Муравей йому сказав:
-Проспівав ти літо боже.-
Вдача вже твоя така,-
А тепер танцюй, небоже,
На морозі гопака!

А ще Леонід Глібов склав багато казок, загадок, акровіршів, які дуже подобаються дітям. "Дідусь Кепир"-ось таким псевдонімом підписував свої твори для дітей Леонід Глібов. Оповідать, що колись його батько купив дуже співучу пташку, через що сусіди прозвали Івана Назаровича "Кепир". Довгі роки Леонід Глібов працював у дитячому журналі "Дзвінок", вів там спеціальну рубрику "Загадки і жарти дідуса Кепира". Діти щоразу чекали нового числа журналу, аби прочитати нову баєчку Дідуса Кепира або відгадати нову загадку.

Мати доні молодій
Огородик наділила
Розкошує доня мила,
Каже неньці-тісно їй:
"В земляній сиджу коморі,
А коса моя надворі".
Хоч на цей раз штуку втнуть:
Не скажу, як доню звуть;
Ви ж до загадки верніться,
Скраю пильно придивіться

-радить дідусь Кепир дівторі, що відгадує цю загадку. Ось такі віршовані загадки, що їх відгадки складаються з початкових літер усіх рядків, коли читати зверху вниз-називаються акровірші.

Відгадайте ще одну:

Лиха зима сховається,
А сонечко прогляне,
Сніжок води злякається,
Тихенько тануть стане,-

І здалеку бистресенько
Вона до нас прибуде,
Кому-кому любесенько,
А дітям більш буде.

Запитання до обговорення:

1. Де народився Леонід Глібов?
2. Які колядки та щедрівки ви знаєте? Яку пісню написав Л.Глібов, що стала народною?
3. Скільки байок написав письменник?
4. Чому він взяв собі псевдо "дідусь Кепир"?
5. Що таке акровірш?

Завдання:

1. Намалювати, яка картина вам уявляється під час читання веснянки "Весна прийде!"
2. Скласти загадку-акровірш.

Матеріал підготувала виховник Київського осередку подр. Надія Симчич